

Steklá, Jana

[Palaifatos. O neuvěřitelných příbězích]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. N, Řada klasická. 2007, vol. 56, iss. N12, pp. 165-

ISBN 978-80-210-4388-6

ISSN 1211-6335

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/114001>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

PALAIFATOS. *O neuvěřitelných příbězích.* Přeložila, úvod a komentář napsala Irena Radová. KLP, Praha 2005, xvi + 80 stran, ISBN 80–86791–30–0.

Palaifatos („ten, který vypráví dávné příběhy“), žák Aristotelovy peripatetické školy v Athénách, žil ve 4. stol. př. n. l. a byl autorem díla *Περὶ ἀπίστων* (O neuvěřitelných příbězích) o pěti knihách, které podávají racionalistický a vědecký výklad jednotlivých mýtů. Jeho spis potkal ve středověku stejný osud jako mnoho jiných antických děl: byly z něj pořízeny výtahy, které se nám dochovaly dodnes, bohužel namísto původního rozsáhlejšího díla. Dnes tedy máme k dispozici pouze 45 příběhů a dalších sedm dodatků, které byly sepsány v byzantské době. Knížka se skládá z úvodu, samotného překladu příběhů i pozdějších dodatků a komentářem k mýtům, ve kterém autorka představuje báje tak, „jak je asi znali Palaifatovi současníci“. Vše je doplněno bibliografií a jmenným a místním rejstříkem.

V úvodu autorka nastiňuje dva hlavní směry interpretace mýtů: alegorický a euhéméristický, který své označení dostal podle Euhémery z Messény, jehož předchůdcem byl právě Palaifatos. Dále jsou stručně zmíněny Palaifatovy životní osudy a trnitá cesta tradování jeho díla až do současnosti. Jádro publikace tvoří překlad (str. 3–38), který je dle mého názoru zdařilý a čtivý. V další části je ke každému Palaifatovu příběhu uveden obsah báje na pravou míru, tj. tak, jak nám jí podávají „klasičtí“ antičtí autoři Hésiodos, Homér nebo Ovidius.

Tato publikace si jistě zaslouží naši pozornost, neboť se jedná o první kompletní překlad toho, co se nám dochovalo z Palaifatova díla (první český překlad začal vycházet v časopise Krok, jehož vydávání ustalo v roce 1840). Čtenáři méně znalí spletitých příběhů antického bájesloví jistě ocení přidání klasických podob mýtů, všichni pak odkazy na sekundární literaturu.

Jana Steklá

Felice SENATORE. *La lega sannitica*, Capri, Casa Editrice Oebalus 2006, pp. 109, ISBN-10: 88–89097–08–6.*

Il presente lavoro affronta un tema di grande interesse e al contempo di estrema difficoltà: lo studio dell'organizzazione politico-istituzionale dei Sanniti nel periodo IV-III sec.a.C.

L'interesse scaturisce dal “fenomeno federativo” in sé, un fenomeno senza tempo, più che mai attuale – come ben sappiamo – che ricollocato e analizzato nelle sue più antiche manifestazioni, riconferma la vetustà e la forza delle sue radici nell'ambito delle differenti realtà politico-sociali del passato. Ciò spiega la centralità delle tematiche federative nell'ambito della volontà esegetica della moderna storiografia sul mondo antico¹, un dato che ha spinto l'A. a fornire anch'egli un suo

* La presente recensione si colloca nell'ambito del Progetto di Ricerca dal titolo “*Zilath, Meddix, Archon. Untersuchungen zu den Magistraten und Institutionen im vorrömischen Italien (7.-1. Jh. V.Chr.)*” (Projektleiterin: L.Cappelletti), finanziato dal Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (Austria) e attualmente in corso presso l'Institut für Römisches Recht und Antike Rechtsgeschichte (Prof. N.Benke) dell'Università di Vienna.

¹ L.AIGNER FORESTI ET ALII (ed.), *Federazioni e federalismo nell'Europa antica. Alle radici della casa comune europea*, I, Bergamo, 21–25 settembre 1992, Milano 1994; C.BEARZOT-F.LANDUCCI-G.ZECCHINI (ed.), *Gli stati territoriali nel mondo antico*, Milano 2003; G.ZECCHINI (ed.), *Il federalismo nel mondo antico*, Milano 2005; L.AIGNER FORESTI-P.SIEWERT (hrsg.), *Entstehung von Staat und Stadt bei den Etruskern. Probleme und Möglichkeiten der Erforschung früherer Gemeinschaften in Etrurien im Vergleich zu anderen mittelmeeischen Kulturen*, Gespräche einer Tagung in Sezzate 11.-14. Juni 1998, Wien 2006. In particolare sulla Lega latina vd. B.LIOU-GILLE, *Une tentative de reconstitution historique: Les cultes fédéraux de Diane Aventine et de Diane Nemorensis*, PP 47(1992), 411–438; EAD., *Le rois de Rome et la Ligue Latine: définitions et interprétations*, Latomus 56(1997), 729–764;